

Jaarverslag 2019

Dagelijks Bestuur VGG – 5 maart 2020

Inhoudsopgave.

0. Inleiding: terugblik 2019	blz. 3
1. samenstelling VGG-bestuur en VNG-commissies	blz. 4
2. Visie van het Dagelijks Bestuur VGG op het werk van de vereniging	blz. 5
3. Uitwerking van de visie	blz. 6
4. Activiteiten 2019	blz. 7
4.1. Bestuur en Veiligheid	blz. 7
4.2. Financiën	blz. 7
4.3. Sociaal Domein	blz. 7
4.4. Ruimte/Wonen/Milieu/Energie/Mobiliteit	blz. 8
4.5. Themabijeenkomsten Bibliotheekwerk	blz. 9
4.6. Themabijeenkomsten Cultuur	blz. 9
4.7. Themabijeenkomsten Sport en Bewegen	blz. 9
4.8. Themabijeenkomsten Recreatie en Toerisme	blz. 9
4.9. Klankbordgroep Raadsleden	blz. 9
4.10. Leergang	blz. 10
4.11. VNG	blz. 10
4.12. Vereniging Groninger Dorpen	blz. 10
4.13. CMOSTAMM	blz. 10
4.14. Gegevens Knooppunt Groningen	blz. 10
4.15. LHBTI	blz. 10
4.16. Netwerken	blz. 11
4.17. Bestuur VGG	blz. 11
4.18. Provincie Groningen	blz. 11
5. Samenvattend en vooruitblikkend	blz. 13
6. Nawoord	blz. 13

0. Inleiding: terugblik 2019

Inleiding.

Het eerste halfjaar 2019 kenmerkte zich voor de Groninger gemeenten en VGG door veel nieuwe ontwikkelingen.

VGG-bureau.

Per 1 januari 2019 begon Esther ten Wolde in haar nieuwe functie als procescoördinator VGG. Na een aantal maanden bij de VGG werkzaam te zijn geweest, koos Esther er voor om haar dienstverband bij de uitlenende gemeente verder voort te zetten en te stoppen bij de VGG.

In januari verhuisde het VGG-bureau intern binnen het gemeentehuis van Ten Boer naar de benedenverdieping. Roelien de Jonge trad als managementassistente per 1 augustus uit dienst en aanvaardde een functie buiten de VGG.

Nieuwgevormde gemeenten door herindeling per 1 januari 2019.

Per 1 januari 2019 zijn de volgende gemeenten gevormd:

Westerkwartier (Zuidhorn, Grootegast, Marum, Leek);
Het Hogeland (Bedum, Winsum, De Marne, Eemsmond);
Groningen (Groningen, Haren, Ten Boer).

Per 1 januari 2019 zijn er 12 Groninger gemeenten.

Het werken in nieuwe teams, het aantreden van nieuwe leidinggevenden, nieuwe werkplekken over verschillende locaties, drie nieuwe colleges, drie nieuwe gemeenteraden en drie interim-burgemeesters gaven een extra druk op de activiteiten van de VGG: veel zaken moesten zich opnieuw zetten en heringericht worden.

In het kader van (hernieuwde) kennismaking zijn door de secretaris diverse colleges en diverse leidinggevenden/management-leden van de Groninger gemeenten bezocht. Naast kennismaking, kwam het ophalen van wensen en ideeën voor de inzet van de VGG aan de orde.

Nieuwe bestuursleden.

Per 1 januari 2019 traden er een aantal bestuursleden af als gevolg van nieuw heringedeelde gemeenten en is er bij de drie nieuwgevormde gemeenten een uitvraag voor nieuwe bestuursleden voor het DB VGG gedaan.

De Algemene Ledenvergadering op 28 februari 2019.

In de algemene ledenvergadering werden nieuwe bestuursleden benoemd en werd een adviserend lid vanuit de Kring van gemeentesecretarissen voorgedragen. Ook werden de jaarrekening 2018 en de begroting 2020 ongewijzigd vastgesteld, evenals het inhoudelijk jaarverslag over 2018.

De statuten van de VGG werden aangepast, waarbij de belangrijkste aanpassing was dat nu alle Groninger gemeenten lid van het dagelijks bestuur van de VGG kunnen worden. Het aantal DB-leden was eerst vastgesteld op 9 leden (op basis van clusters van samenwerkende gemeenten). Gezien het aantal van 12 Groninger gemeenten en de (voortgaande) herindelingen, werd unaniem ingestemd met de wijziging van de statuten om alle Groninger gemeenten de mogelijkheid te bieden om in het Dagelijks bestuur plaats te nemen en daarmee de clusterindeling te verlaten. Een uitvraag daartoe heeft erin geresulteerd dat nu alle Groninger gemeenten in het Dagelijks Bestuur van de VGG vertegenwoordigd zijn. Formeel zullen de leden, die na de alv van 28 februari 2019 zijn toegetreden tot het bestuur van de VGG, in de eerstvolgende alv van de VGG worden benoemd.

Het thematisch deel van de avond werd ingevuld met de VNG Meerjarenvisie.

De VNG maakte een rondgang langs alle provinciale afdelingen om input te vragen voor de VNG Meerjarenvisie. Ongeveer 80 belangstellenden bezochten de alv en VNG Meerjarenvisie en leverden input. Daarbij geholpen met inleidingen van maatschappelijke partners: De Kracht van Groningen, Het Groninger Landschap en de Gebiedscoöperaties Westerkwartier en Zuidoost Groningen. De Meerjarenvisie VNG is op 5 juni op het VNG-congres vastgesteld.

Landelijke ontwikkelingen.

Vanuit een evaluatie uit 2017 over de VNG governance heeft Wim Deetman onder andere aanbevelingen gedaan over het netwerkend samenwerken van de VNG. Het "rapport Deetman" gaat in op het bevorderen van afstemming en de samenwerkingsvaardigheid, de onderlinge communicatie en het netwerkend samenwerken. De provinciale afdelingen worden daarbij als een van de belangrijkste partners in het VNG-netwerk gezien.

Op basis van de conclusies van het "rapport Deetman", wordt er op verschillende onderwerpen nauwer samengewerkt vanuit de VNG ambtelijk en bestuurlijk met de VGG in de voorbereiding en uitvoering van activiteiten.

1. Samenstelling VGG Bestuur en VNG-commissies

VGG-Portefeuille	VGG-portefeuillehouder	VNG-commissie	VNG-Commissielid
Groninger en Algemene Zaken, Bestuur	Dhr. F.H. Wiersma voorzitter VGG	Algemeen Bestuur	Mw. W. Paulusma Mw. A. Usmany
Algemeen Bestuurslid	Dhr. J. Hamster vicevoorzitter VGG	n.v.t.	n.v.t.
Raadsleden en griffiers	Klankbordgroep Raadsleden dhr. H. Dijkstra	Raadsleden en Griffiers	geen invulling
Veiligheid, Europa en Internationaal	Dhr. F.H. Wiersma	Bestuur en Veiligheid	geen invulling
		Europa en Internationaal	geen invulling
Dienstverlening en Informatiebeleid	Dhr. F.H. Wiersma	College van Dienstverlening	geen invulling
		Informatiesamenleving	geen invulling
Gemeentefinanciën en Arbeidszaken	Dhr. E. Drenth secretaris en penningmeester	Gemeentefinanciën	Dhr. B. Nederveen
		College van arbeidszaken	geen invulling
Sociaal Domein	vacature	Participatie, Schuldhelpverlening, Integratie	Mw. C. Bloemhoff
		Zorg, Jeugd, Onderwijs	Dhr. M. Gijsbertsen
Ruimte, Wonen, Milieu, Energie en Mobiliteit	Mw. L. van der Tuin	Ruimte, Wonen en Mobiliteit	Mw. L. Broekhuizen Dhr. H. Blok
		Economie, Klimaat, Energie en Milieu	Dhr. P. de Rook
Themabijeenkomst Sport	Dhr. E. Wünker	n.v.t.	n.v.t.
Themabijeenkomst Cultuur	Mw. G. Luth	n.v.t.	n.v.t.
Themabijeenkomst Bibliotheekwerk	Mw. A. Kleve	n.v.t.	n.v.t.
Algemeen bestuurslid	Dhr. A. van der Tuuk		
Algemeen bestuurslid	Dhr. H. Engels		
Algemeen bestuurslid	Dhr. J. Kuin		
Algemeen bestuurslid	Mw. I Jongman		
Algemeen bestuurslid	Mw. K. Rutgers		
Algemeen bestuurslid	Dhr. H. Ronde		

Adviserende leden DB VGG 2019:

vanuit de Kring van gemeentesecretarissen: dhr. H. Groothuis, gemeentesecretaris gemeente Oldambt

vanuit de Griffierskring: dhr. K. Willems, griffier gemeente Stadskanaal.

De VGG wordt ondersteund vanuit het VGG-bureau door de onderstaande medewerkers:

Dhr. T.G. Sprenger

secretaris

Mw. E. ten Wolde

procescoördinator (tot 1-1-2020)

Mw. R.G. de Jonge

projectondersteuning/secretariaat (tot 1-8-2019)

Mw. S. van der Werff

projectondersteuning/secretariaat

Via de BAN was bij de VGG gedetacheerd: Waterregisseur dhr. P. Groen (vanaf 1-3-2015 tot 1-1-2020)

2. Visie van het Dagelijks bestuur VGG op het werk van de vereniging.

De VGG is dé vereniging waarbinnen de Groninger gemeenten elkaar ontmoeten, kennis met elkaar delen, elkaar inspireren, afspraken maken en in verbinding staan met andere overheden en maatschappelijke partners. Dit gebeurt rondom collectieve en gemeentegrens overstijgende opgaven, thema's en onderwerpen.

Het VGG-bestuur heeft in haar vergadering van 15 december 2017 de navolgende ambitie en visie geformuleerd:

Visie VGG

"Wij, als Groninger gemeenten, zijn goed geworden in samenwerken op de inhoud op thema's die gemeentegrens overstijgend zijn. De VGG gaat de leden daarin bijstaan. Dit om vanuit gemeentelijke zijde zelf zoveel mogelijk te komen tot 'grenzeloos gunnen'. Deze ambitie maakt onderdeel uit van het VGG visie- en organisatietraject over hoe de VGG het werk moet gaan doen in de periode dat de vereniging verandert van 23 leden naar ongeveer 8 - 11 leden".

Het uitwerken van de visie gebeurt vanuit een viertal perspectieven:

- * van inwoners,
- * van gemeentelijke partners,
- * van het verenigen,
- * van kwaliteit en scholing.

Het hoofdperspectief voor de gemeentelijke organisatie zijn de **inwoners**. Maatschappelijke opgaven, vraagstukken en taken vinden hun oorsprong in wat voor onze inwoners belangrijk is. De oplossingen vind je vaak niet als gemeente alleen: er moet samengewerkt worden om tot betere oplossingen te komen.

Dat samenwerken doe je als gemeente met de **partners**. Dat zijn medeoverheden, of bijvoorbeeld de VNG. Maar ook de lokale partners (onderwijs, bedrijfsleven) en steunfuncties (CMOSTAMM, Libau, Huis voor de Sport). Met hun visie, kennis en kunde kom je als gemeenten tot meer gedragen en functionele beleidsoplossingen.

Samenwerken doe je ook door je onderling te **verenigen**. Dat is daadwerkelijk fysiek binden: elkaar kennen maakt dat je makkelijker met elkaar kunt werken rondom de maatschappelijk relevante thema's. En uitwisselen hoe je de thema's oppakt en oplossingen verder brengt. Zodat je gebruik maakt van elkaars (oplossings-)kracht.

Ten slotte gaat krachtig bestuur ook om het verbeteren van de **kwaliteit**. Dit bereik je door positief-kritisch naar elkaar te durven kijken en elkaar feedback te durven geven. Maar een belangrijke kwaliteitsverbetering is via de 'werkers' te bereiken. Als deze voortdurend goed worden toegerust door **leren**, dan wordt de kwaliteit ondersteund. Wanneer je hier als vereniging de krachten bundelt, is het mogelijk op de kwaliteit en inhoud van scholing invloed uit te oefenen. Zo zou je tot een Groninger kwaliteitsstandaard voor gemeenten kunnen komen.

Wanneer we rondom een gemeentegrens overstijgende opgave een gezamenlijke aanpak wensen dan zoeken we afstemming in bestuurlijke overleggen. We zoeken overeenstemming en maken afspraken over door gemeenten zelfstandig te nemen besluiten over beleid en uitvoering.

3. Uitwerking van de VGG-visie.

Om de visie van de VGG vorm te geven, onderneemt de VGG de volgende doorlopende activiteiten.

Het gezamenlijk behartigen van belangen:

- het organiseren van gezamenlijke belangen via portefeuillehouderoverleggen;
- het zijn van gesprekspartner en samenwerkingspartner voor de provincie Groningen;
- het onderhouden van de relatie met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten;
- het onderhouden van contacten met samenwerkingsverbanden in en rond de provincie, w.o. Vereniging Groninger Dorpen, Veiligheidshuis, Veiligheids- en Gezondheidsregio;
- het ontwikkelen en onderhouden van netwerken;
- vanuit de verbinding met de VGG adviseren aan het Dagelijks Bestuur van de Kring van Gemeentesecretarissen en de Griffierskring;
- communicatie.

Het delen van kennis:

- het ontwikkelen en onderhouden van netwerken;
- het voorbereiden van inhoudelijke onderwerpen voor de portefeuillehouderoverleggen;
- het op verzoek organiseren van ambtelijke en bestuurlijke (zowel gemeentelijke als provinciale) overleggen;
- het bijhouden van actuele ontwikkelingen;
- het bijhouden van de website en communicatie

Het organiseren van gezamenlijke tijdelijke werkzaamheden:

- de procescoördinatie uitvoeren om te komen tot gezamenlijke projecten;
- het faciliteren van (delen van) gezamenlijke projecten.

Algemene activiteiten van het VGG-bureau:

- het onderhouden van de (financiële) administratie;
- de ondersteuning van leden van het dagelijks bestuur;
- voorbereiding van de bestuursvergaderingen;
- voorbereiding van de algemene ledenvergaderingen;
- voorbereiding van de portefeuillehouderoverleggen;
- procescoördinatie

Adviesfunctie VGG-medewerkers:

- het leveren van gevraagd en ongevraagd advies aan leden van het Dagelijks Bestuur;
- het leveren van advies en annotaties aan de 'Groninger' leden van de VNG Adviescommissies;
- deelname aan klankbordgroepen en projectgroepen vanuit de rol van politiek-bestuurlijke advisering;
- advies, organisatie en opzet van (logistiek rondom) projecten en detacheringen.

VGG-bijeenkomsten worden vanaf 2019 zoveel mogelijk verspreid over de Groninger gemeenten georganiseerd, zoveel mogelijk in samenwerking en afstemming met andere partners en vinden bestuursvergaderingen plaats bij een van de bestuursleden in de betreffende gemeente.

Aan de wens van het bestuur om de VGG-activiteiten communicatief op vernieuwende wijze onder de aandacht te brengen, is in 2019 uitvoering gegeven door:

- * het (opnieuw) laten verschijnen van een digitale nieuwsbrief VGG,
- * een origineel vormgegeven uitnodiging (versterkt met email banners) voor de VGG alv en VNG-Meerjarenvisie bijeenkomst op 28 februari,
- * de lancering van een geheel vernieuwde website
- * een veranderende tekststijl bij uitnodigingen voor VGG-overleggen.
- * is een start gemaakt van het actief aanwezig zijn op de sociale media Twitter en LinkedIn.
- * binnen het VGG-bureau wordt gewerkt met een communicatiekalender om de activiteiten van de VGG zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen.

4. Activiteiten 2019.

4.1. Bestuur en Veiligheid.

VGG-portefeuillehouderoverleg Bestuur/Veiligheid/Europa/Internationaal (BVEI): 7 februari, 16 mei en 17 oktober 2019 (samenwerking VNG en provincie Groningen).

Een overleg op 7 februari in nieuwe samenstelling na de herindeling en met een aantal nieuwe burgemeesters. Onderwerp was hoe om te gaan bij misbruikzaken: bevoegdheden van een burgemeester, slachtoffer – dader, samenwerking partners, impact op de buurt en het dorp. Daarnaast werd aandacht besteed aan Burgernet en de toepassing van sociale media daarin.

In samenwerking met de VNG en een aantal betrokken beleidsambtenaren Veiligheid en Zorg van Groninger gemeenten is op 16 mei aandacht besteed aan de Veiligheids- en zorgstructuren van de Groninger gemeenten, waarbij de gemeente Oldambt als gastgemeente fungeerde. De VNG ging in op de per 1 januari 2020 ingaande Wet verplichte GGZ en de gemeentelijk bestuurlijke afwegingsruimte hierin.

De opkomst vanuit de burgemeesters was, door verschillende oorzaken, gering en aan de secretaris VGG werd meegegeven te kijken naar een andere opzet, waar mogelijk gecombineerd met het Veiligheidsoverleg.

Vanuit de VGG is overleg gevoerd met de provincie Groningen, waar ook voor bestuurders thema's over bestuurlijke onderwerpen georganiseerd werden. Met de provincie is afgesproken om twee keer per jaar (en indien nodig op afroep) bijeenkomsten te organiseren met de Commissaris der Koning als voorzitter.

Op 17 oktober heeft de eerste bijeenkomst plaatsgevonden, waarbij alle Groninger burgemeesters aanwezig waren en de CdK als moderator in het gesprek optrad. Dit zal, gezien de belangstelling en samenwerking met de provincie Groningen, in 2020 op deze wijze twee keer per jaar plaatsvinden.

Ambtelijk zijn in het najaar contacten gelegd met de Veiligheidsregio, waarbij gekeken wordt om in het Veiligheidsoverleg onderwerpen vanuit de VNG in te brengen. De VGG participeert in het agenda-overleg.

4.2. Financiën.

Herziening Financiële Verhoudingen 23 januari en 9 september 2019.

(ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomst, samenwerking met VNG en noordelijke VNG-afdelingen).

De komende jaren wordt de verdeling van het gemeentefonds herzien. Dat hebben het Rijk en de gemeenten in het voorjaar 2018 afgesproken. De herziening wordt voorzien voor 2021, daarom worden nu al voorbereidende onderzoeken opgestart.

Om input als VNG op deze onderzoeken te kunnen geven richting Rijk, organiseert de VNG provinciale bijeenkomsten. De bijeenkomst op 23 januari werd door de VGG met de VNG voorbereid en werd door 35 ambtenaren bezocht. Op 9 september werd de input die door de VNG ambtelijk uit het hele land was opgehaald, teruggekoppeld aan de bestuurders. Dit geschiedde op 9 september in een gezamenlijke bestuurlijke bijeenkomst met de noordelijke VNG-afdelingen. De uitkomsten van alle provinciale bijeenkomsten zullen in 2020 worden teruggekoppeld aan de VNG-leden. Hierbij is van belang of de herziening van het gemeentefonds ook invloed kan hebben op het terugdringen van tekorten van gemeenten op het sociaal domein/jeugdzorg door andere parameters te kiezen.

4.3. Sociaal Domein.

VGG-portefeuillehouderoverleg Financiën en Sociaal Domein: 28 maart, 27 juni, 18 september en 3 oktober 2019 (samenwerking extern bureau, VNG, provincie Groningen).

Op 28 maart was er het pho Financiën, met VNG-vertegenwoordiging. Voorjaarsnota van het Rijk, herziening financiële verhoudingen en tekorten jeugdzorg waren de gespreksonderwerpen. De uit dit overleg ingebrachte punten nam de VNG-collega weer mee naar de VNG voor input onderhandelingen VNG – Rijk.

Gezien de steeds stijgende tekorten en het opstellen van de begrotingen voor 2020, zijn in het najaar twee bijeenkomsten georganiseerd voor de portefeuillehouders Financiën en Sociaal Domein. Deze stonden in het teken van kennis uitwisselen over de oorzaken van tekorten, hoe om te gaan met de invulling daarvan in de gemeentelijke begrotingen 2020 en op welke wijze het Groningse geluid beter in "Den Haag" voor het voetlicht kon worden gebracht. Ter onderbouwing van de cijfers heeft de VGG in samenwerking met beleidsambtenaren financiën de tekorten op het sociaal domein per gemeente geïnventariseerd.

VGG lobbystrategie Sociaal Domein: start oktober – december 2019.

Voor de Groninger gemeenten kan de VGG een rol spelen als netwerkplatform dat zich inzet voor collectieve belangenbehartiging, public affairs en lobby. Daarbij kan goed gebruik gemaakt worden van bestaande netwerken, agenda's en activiteiten rondom belangenbehartiging, public affairs en lobby.

De gezamenlijk ervaren noodzaak om de problematiek van de tekorten op het sociaal domein bij (beleids-) beslissers in Den Haag onder de aandacht te brengen, heeft geresulteerd in het opzetten van een lobby in samenwerking met een extern bureau. Dit bureau ondersteunt tevens hetzelfde proces bij de Vereniging Drentse gemeenten, zodat hierin ook gezamenlijk in kan worden opgetrokken.

In oktober hebben de inspanningen geresulteerd in een lobbybrief richting Den Haag. Vanuit Groningen waren een aantal wethouders aanwezig op 18 november om het door de VNG georganiseerde protest bij de begrotingsbehandeling van VWS hun grieven over de tekorten op het sociaal domein kracht bij te zetten.

Op basis van de uitkomsten van een gecombineerd portefeuillehouderoverleg Financiën en Sociaal Domein op 8 november 2019, heeft de VGG de opdracht gekregen om het lobby-veld en haar spelers nader te verkennen. Daaraan is uitvoering gegeven door het leggen van contacten met provinciale afdelingen van de VNG, lobby-coördinatoren bij de VNG, provincie Groningen en gemeente Groningen en strategisch adviseurs van Groninger gemeenten.

Eind november is er de bestuurlijke en ambtelijke lobbygroep gevormd, die met behulp van een extern bureau een lobbystrategie gaat bepalen. Deze strategie zal naar verwachting in het voorjaar 2020 gereed zijn.

4.4. Ruimte/Wonen/Milieu/Energie/Mobiliteit.

Regionale Energie Strategie (RES) 24 januari 2019.

(samenwerking provincie Groningen, waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's).

Op 24 januari werd door alle Groninger gemeenten, de provincie Groningen en de Waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's de Intentieverklaring over de regionale Energie Strategie ondertekend.

Hierin geven betrokkenen aan om te willen komen tot afspraken rondom de uitvoering van de RES, waarbij de eerste opdracht was om met een startdocument te komen. Dit startdocument is halverwege 2019 gereed gekomen en door alle raden en Staten geaccordeerd. De rol van de VGG was begeleidend en ondersteunend. Er is bij de ondertekening van de Intentieverklaring een bestuurlijke stuurgroep en een ambtelijke werkgroep ingericht, zodat de rol van de VGG hiermee is gekomen tot "op afstand volgend".

Ruimtelijke Ordening Kennisuitwisseling 21 maart 2019.

(samenwerking provincie Groningen).

De VGG organiseert al een aantal jaren met de provincie Groningen twee keer per jaar kennisuitwisselingen over ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening, waar gemeenten en provincie elkaar tegenkomen. Op 21 maart was er voor ruim 80 ambtenaren en bestuurders een bijeenkomst over bestemmingsplan met verbreedde reikwijdte ten opzichte van het Omgevingsplan. Zowel inhoudelijke punten als bestuurlijke afwegingsruimte hierin passeerden de revue.

In samenwerking met het Platform Omgevingswet (ambtelijk samenwerkingsverband van gemeenten, provincie, waterschappen, Rijkswaterstaat, GGD, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst Groningen) is afgestemd hoe de voorbereidingen van de Omgevingswet verlopen en waar op afroep de VGG/VNG ondersteuning bij kan bieden.

VGG-portefeuillehouderoverleg Ruimte/Wonen, Milieu/Energie/Mobiliteit: 16 oktober 2019.

Gezien alle ontwikkelingen die beslag leggen op de ruimtelijke inpassing in onze provincie, is er met deelnemers van het provinciale netwerk Programma natuur en Landelijk Gebied (PNLG) een bijeenkomst in de Borgerswoldhoeve te Veendam georganiseerd over in deze elkaar grijpende ontwikkelingen rondom natuur en landschap. Dit geschiedde samen met de provincie Groningen. Dit past in de brief vanuit het Dagelijks Bestuur VGG aan het college van Gedeputeerde Staten om in samenwerking met gemeenten tot een integrale visie op natuur en landschap te komen. Ook was er vanuit de VGG een uitvraag om gemeentelijke bestuurders bij het provinciale overleg rondom het Programma Natuur en Landelijk Gebied te betrekken, wat geresulteerd heeft in vier bestuurlijke aanmeldingen uit de verschillende gemeenten in onze provincie.

VGG-portefeuillehouderoverleg Ruimte/Wonen, Milieu/Energie/Mobiliteit: 7 november 2019.

In samenwerking met de VNG is een bijeenkomst georganiseerd over input op het ontwerp-Klimaatakkoord ten behoeve van bespreking op de ledenvergadering op 29 november van de VNG. Daarnaast zijn in samenwerking met de provincie Groningen de portefeuillehouders bijgepraat over de stikstofproblematiek in onze provincie.

4.5. Themabijeenkomsten Bibliotheekwerk.

VGG Bestuurlijke en ambtelijke overleggen Bibliotheekwerk (doorlopend 2019).

(samenwerking Biblionet Groningen, extern bureau, provincie Groningen).

Op het bibliotheek werk spelen verschillende onderwerpen. Zo zijn er nieuwe afspraken gemaakt omtrent de manier van dienstverlening. Er is daarbij een productcatalogus opgesteld, zodat gemeenten en provincie duidelijk hebben wat een product behelst en wat dit kost. Door de tekorten op het sociaal domein zijn sommige gemeenten gedwongen keuzes te maken in de kosten van het bibliotheekwerk. Huisvesting is daarin een grote kostenpost. Vanuit bestuurders is op 28 oktober in een bestuurlijk overleg aangegeven om de gevolgen van het eventueel wegvallen van huisvesting voor het bibliotheekwerk in de provincie te onderzoeken en na te gaan waar "witte vlekken" zouden kunnen ontstaan. De ambtelijke werkgroep is hiermee bezig en wordt hierin extern ondersteund. Uitkomsten worden in de eerste helft 2020 verwacht.

4.6. Themabijeenkomsten Cultuur.

VGG bestuurlijke en ambtelijke overleggen Cultuur (doorlopend 2019).

(samenwerking met provincie Groningen en culturele steuninstellingen).

Het eerste half jaar stond in het teken van input leveren op de nieuwe Cultuurnota van de provincie. Er is veel geïnvesteerd in de relatie tussen gemeenten en provincie, waardoor ambtenaren van beide gremia, elkaar nu goed kunnen vinden. Nadat Provinciale Staten de Kadernota Cultuur 2021-2028 hadden vastgesteld, zijn er met ambtelijke voorbereiding uitvragen gedaan om te kijken op welke bovenlokale thema's gemeenten en provincie op het gebied van cultuur willen samenwerking. Deze uitvraag heeft geresulteerd in een aantal thema's, die in januari 2020 in een bestuurlijk overleg nader gepreciseerd zullen gaan worden.

4.7. Themabijeenkomsten Sport en Bewegen.

VGG Themabijeenkomst Sport en Bewegen (bestuurlijk en ambtelijk) 17 april 2019.

(samenwerking Vereniging Sport en Gemeenten en Huis voor de Sport Groningen).

Op de golfclub De Compagnie te Veendam vond op 17 april de VGG-themabijeenkomst Sport plaats, in goede samenwerking georganiseerd met de Vereniging Sport en Gemeenten. Uitleg van het Nationaal Sportakkoord en de uitwerking daarvan in een of twee provinciaal gedragen speerpunten kwam ter sprake.

In samenwerking met de sportambtenaren, Huis voor de Sport zijn door de VGG een tweetal ambtelijke bijeenkomsten in het najaar georganiseerd om over lokale sportakkoorden informatie en kennis te delen.

4.8. Themabijeenkomsten Recreatie en Toerisme.

VGG ambtelijk overleg Recreatie en Toerisme 12 december 2019.

(samenwerking met provincie Groningen).

In 2017 heeft de VGG een tweetal bijeenkomsten voor portefeuillehouders gericht op Recreatie en Toerisme georganiseerd. Afstemming en samenwerking op bovengemeentelijke thema's, input leveren op het provinciale beleid en een betere samenwerking met de provinciale steunorganisatie op dit gebied. Doordat de aanpalende onderwerpen cultuur en bibliotheekwerk veel tijd een aandacht vroegen en het hierbij veelal ging om dezelfde portefeuillehouders en ambtenaren, is besloten om aan die twee onderwerpen voorrang te geven.

Met de voorbereiding van een nieuwe provinciale Toerismenota per 2021 zijn door de VGG en de provincie Groningen ambtelijk de voorbereidingen gestart om Recreatie en Toerisme weer onder de aandacht van gemeenten te brengen. Dit resulteerde in een goed bezochte ambtelijke bijeenkomst op 19 december, waarin lijnen en afspraken voor 2020 zijn besproken.

4.9. Klankbordgroep Raadsleden.

Klankbordgroep Raadsleden 5 februari, 13 juni 2019.

(samenwerking Nederlandse Vereniging voor Raadsleden).

Op 5 februari kwamen leden van de VGG Klankbordgroep Raadsleden bijeen. Alle Groninger gemeenten zijn in deze klankbordgroep vertegenwoordigd. Gesproken is over het organiseren van een eerste bijeenkomst waarmee de Klankbordgroep naar buiten wil treden. Door het VGG-bureau wordt de Klankbordgroep hierbij actief ondersteund. Een eerste bijeenkomst was voor de zomer gepland rondom het thema Democratische Legitimiteit. Door drukke agenda's van de raden, is deze bijeenkomst komen te vervallen.

De rol en invloed van raadsleden met betrekking tot GR-en kwam naar voren uit de najaarsbijeenkomst van de Klankbordgroep, zodat besloten werd om in overleg met de Griffierskring hierover een bijeenkomst in het voorjaar 2020 te organiseren gezien de bespreking van dit onderwerp in de raden. Er wordt hierin nauw samengewerkt met de Nederlandse Vereniging van Raadsleden.

4.10. Leergang.

Leergang Taaie Thema's Duivelse Dilemma's 2019- 2020.

(samenwerking met Berenschot).

De Leergang "Taaie Thema's, Duivelse Dilemma's" gaat haar vierde jaar in. Er is een verkenning gestart naar doorontwikkeling en vernieuwing van de leergang en er zijn nieuwe leden voor de programmaraad gevonden. Voorbereidingen voor de Leergang 2020 zijn in het najaar gestart, waarbij de rol en betrokkenheid van gemeenten zal worden vergroot.

4.11. VNG.

VNG-bijeenkomst Noordelijke VNG-commissieleden 24 april 2019.

(samenwerking VNG met de provinciale afdelingen Groningen, Drenthe Friesland).

Groninger bestuurders zijn lid van het VNG-bestuur en commissies. Hoewel zij op persoonlijke titel lid zijn, hebben we vanuit de VGG de afspraak dat ze ook lid zijn van het bestuur of de commissies om de belangen van de Groninger gemeenten te vertegenwoordigen en te behartigen.

Bestuurs- en commissieleden vinden binnen de VGG een platform om informatie te halen en te brengen en om afstemming te zoeken. De ondersteuning vindt plaats vanuit de VGG door middel van annotaties op de betreffende VNG- bestuurs- of commissievergaderingen. Met de nieuwe bestuurders in VNG-bestuur- en commissies zijn afspraken gemaakt voor ondersteuning, waarbij meer dan voorheen de inhoudelijke input van een groep beleidsambtenaren door de VGG wordt georganiseerd.

Op 24 april was er in Assen een door de VNG-georganiseerde bijeenkomst voor onderlinge kennismaking met de noordelijke VNG-commissieleden en werd voorlichting verstrekt over de lobbyactiviteiten zoals deze door de VNG worden uitgevoerd. Door de aanwezigen werd uitgesproken om daar waar mogelijk op gezamenlijke (noordelijke) onderwerpen op te trekken. De secretarissen van de afdelingen hebben afgesproken om hier binnen hun provinciale afdeling met de VNG en de VNG-commissieleden verder op te pakken.

4.12. Vereniging Groninger Dorpen.

Contactambtenaren wijkgericht werken: bijeenkomsten in januari en april 2019.

De VGG organiseert al enige jaren samen met Groninger Dorpen en de georganiseerde gastgemeente twee tot drie keer per jaar bijeenkomsten voor gemeentelijke contactambtenaren wijk- en buurtbeheer. Kennisdeling, informatie-uitwisseling en een kijkje in elkaars keuken. In januari was er een bijeenkomst in Delfzijl over burgerparticipatie, in april was er een bijeenkomst in Nieuwolda over de lokale energie-coöperatie.

4.13. CMOSTAMM.

Bijeenkomst Jonge Mantelzorgers 23 mei 2019.

(samenwerking CMO-STAMM en provincie Groningen).

In het voorjaar heeft CMO-STAMM samen met de VGG een bijeenkomst rond jonge mantelzorgers georganiseerd. De VGG was dagvoorzitter. Samen met landelijke organisaties brengt CMO-STAMM dit onderwerp verder voor het voetlicht in Groningen. Daarnaast heeft de secretaris VGG regulier overleg met de directeur -bestuurder en medewerkers CMOSTAMM over afstemming van activiteiten.

4.14. Gegevens Knooppunt Groningen.

Gegevens Knooppunt Groningen (GKG) regelmatig overleg.

(samenwerking partnerorganisatie).

Gemeenten begeven zich steeds meer op het spoor van het verzamelen van gegevens. Via het gebruik van "big data" of het gebruiken van gecombineerde gegevens voor fraudebestrijding en handhaving komt de vraag naar boven over dit gebruik en de privacy van inwoners. Het gezamenlijk verzamelen door gemeenten van data biedt ook zeker voordelen rondom de dienstverlening van gemeenten aan inwoners, zoals bij de invoering van de Omgevingswet.

In februari werd op advies vanuit het VGG pho BVEI contact gelegd met het Gegevens Knooppunt Groningen (GKG). Het Gegevensknooppunt Groningen (GKG) is een regionale samenwerking tussen overheden met het doel om vraag- en themagericht databronnen te ontsluiten. Voor vraagstukken zoals wateroverlast, duurzaamheid, zorg en wonen en leegstand hebben samenwerkende gemeenten en hun partners elkaar nodig. Gegevensdeling werkt als katalysator voor de aanpak van maatschappelijke opgaven. Daarbij is het streven om data openbaar te maken tenzij er redenen zijn om data gesloten te houden. Met het GKG werd gekeken in welke ambtelijke en bestuurlijke overleggen hier aandacht voor kon worden gevraagd en heeft het GKG ook een presentatie in een aantal overleggen kunnen geven.

4.15. LHBTI.

Uitvoering convenant LHBTI (doorlopend 2019)

(samenwerking COC, provincie Groningen, Meldpunt Discriminatie).

Op 11 oktober 2018 ondertekenden alle Groninger gemeenten en de provincie Groningen een convenant rondom de versterking van de LHBTI-gemeenschap. Zowel de versterking van het proces rondom aangiften in geval van discriminatie als de versterking van de plek van de LHBTI-gemeenschap in de (lokale) samenleving worden door een werkgroep uitgewerkt. Dit geschiedt in samenspraak met een groep Statenleden, het COC Groningen-Drenthe, het Anti-discriminatie meldpunt Groningen, de VGG en provinciale ambtenaren. Door de VGG worden gemeenten benaderd voor ondersteuning bij de uitvoering van het convenant LHBTI, als voorbereiding om concrete resultaten te laten zien voor de bijeenkomst op Coming Out Day 11 oktober 2019.

Dit resulteerde in een goed bezochte bijeenkomst op 11 oktober, waarin een delegatie van de LHBTI-werkgroep drie Oost-Groninger gemeenten en haar activiteiten op dit gebied bezochten, het door de VGG gecoördineerde Regenboog-vlag hijsen van alle Groninger gemeenten en provincie Groningen en veel publiciteit hieromheen.

4.16. Netwerken.

Netwerkbijeenkomsten 7 maart, 10 april, 17 april en 25 september.

In de afgelopen verslagperiode zijn netwerkbijeenkomsten bezocht van **Libau** (7 maart over de ruimtelijke kwaliteiten van Groninger dorpen), van de **Kracht van Groningen** (10 april) en op 17 april werd een bijeenkomst bijgewoond vanuit **CMO-STAMM** en de **Provincie Groningen** over een bestuurlijk overleg Armoede met pilot Schuldenrechter. De algemene jaarvergadering van de **Vereniging Drentse Gemeenten** is door de secretaris VGG bezocht. De secretaris participeerde in de **klankbordgroep GGD** met betrekking tot hun verzelfstandiging.

Input is gevraagd en gegeven op de **afdelingsvisie Omgeving en Milieu** van de provincie Groningen, resulterend in vervolgesprekken met stakeholders. Daarnaast is de VGG actief aanwezig bij VNG-bijeenkomsten en voert regelmatig overleg met VNG-collega's bij de VNG. Ook is in de afgelopen verslagperiode de samenwerking met de noordelijke provinciale VNG-afdelingen verder versterkt door informatie-uitwisseling, gezamenlijke activiteiten en afstemming van VNG-activiteiten en -bijeenkomsten.

Met **Werk In Zicht/Arbeidsmarktregio Groningen** zijn in 2019 samenwerkingsafspraken gemaakt om bijeenkomsten en activiteiten op het gebied van arbeidsmarktparticipatie te bundelen, waarbij Werk in Zicht de organiserende partij is. Op deze wijze worden dubbelingen in afspraken en activiteiten voorkomen. In 2019 zijn twee succesvolle bijeenkomsten gehouden, wat in 2020 verder voortgezet zal gaan worden.

4.17. Dagelijks Bestuur VGG.

Het Dagelijks Bestuur van de VGG is in 2019 vier keer bijeen geweest op 7-2-2019; 4-4-2019; 19-9-2019 en 28-11-2019. Eveneens was het Dagelijks Bestuur de organisator van de VGG algemene ledenvergadering die op 28-2-2019 plaatsvond. Op 28-11-2019 stond de bestuursvergadering in het teken van visie-vorming VGG. Hierbij was het hoofd Strategie en Beleid van de VNG, de heer Siewert Pilon, ook bij aanwezig. De kern van de ingezette lijn van verbinden en samenwerken zal worden doorgezet naar de komende jaren en er zal meer via thematische bijeenkomsten worden gewerkt in plaats van een breed overleg met verschillende onderwerpen. Daarbij kijken waar aansluiting met eenzelfde provinciale overleggen gerealiseerd kan worden en scherper naar nut en noodzaak en doel van het overleg kijken. De pleit- en platformfunctie van de VGG kan via de lobby goed uitgebouwd worden.

4.18. Provincie Groningen.

Provincie Groningen.

Op ambtelijk niveau zijn er diverse contacten tussen de VGG-medewerkers en provincie Groningen. Soms op inhoudelijk niveau om onderwerpen in breder ambtelijk verband voor te bereiden (nieuwe wetgeving, bestuurlijke opdrachten, nieuwe ontwikkelingen waar gemeenten en provincie mee te maken hebben of krijgen). Vaak echter ook op strategisch niveau ter voorbereiding van bestuurlijke bijeenkomsten over nieuwe ontwikkelingen die gemeenten en provincie beiden raken.

Deze contacten en samenwerking passen ook in de eindconclusies van het proces Opgaven Rollen en Taken van de Groninger gemeenten en provincie Groningen: elkaar opzoeken rondom gemeenschappelijke thema's, opgavengericht werken en het gesprek voeren bij tegengestelde belangen of bevoegdheden blijven voor de komende periode aandachtspunten.

Het Dagelijks Bestuur van de VGG heeft negen onderwerpen aangedragen voor het nieuwe collegeprogramma van GS en wil met het provinciebestuur hierover het gesprek aangaan:

1. Bestuurlijke samenwerking,
2. Omgevingswet,
3. Economie en bedrijvigheid,
4. Mobiliteit,
5. Woningbouwopgave,
6. Energietransitie en klimaatadaptatie,
7. Landelijk gebied,
8. Cultureel erfgoed en recreatie,
9. Financiën

Onderwerpen die op basis van deze onderwerpen uitgewerkt werden met de provincie Groningen:

1. Bestuurlijke samenwerking.

- * Het reguliere jaarlijks overleg heeft plaatsgevonden op 10 december tussen Gedeputeerde Staten en DB VGG. Samenwerking en het waar mogelijk gezamenlijk optrekken voor een lobby op het sociaal domein waren de gespreksonderwerpen.

2. Omgevingswet.

- * Met provincie en Groninger gemeenten heeft de VGG afstemming gezocht in de door haar georganiseerde ambtelijk een bestuurlijke overleggen. Aangesloten wordt bij het provincie brede ambtelijke overleg, waarin meerdere partijen in participeren. VGG is op afstand volgend.

3. Economie en bedrijvigheid.

- * Via ambtelijke bijeenkomsten recreatie en toerisme en in de opbouw van de Leergang is hier aandacht aan besteed.

4. Mobiliteit.

- * De VGG onderhoud ambtelijke contacten met het provinciaal Verkeer en Vervoerberaad is op afstand volgend.

5. Woningbouwopgave.

- * In samenwerking met de directeuren van in de provincie Groningen werkzame woningcorporaties, provincie Groningen en AEDES (landelijke koepel van woningcorporaties) zou in het VGG pho RW/MEM op 7 november aandacht worden besteed aan onder andere de verhuurdersheffing en woningbouwopgaven. Door een andere prioriteitsstelling van AEDES en het daarmee niet meer beschikbaar zijn van ondersteuning, wordt gekeken om in 2020 een dergelijke bijeenkomst met de corporaties, provincie en gemeenten te organiseren.

6. Energietransitie en Klimaatadaptatie.

- * Nadat er een Regionale Energie Strategie stuurgroep en ambtelijke werkgroep vanaf 24 januari is ingericht, is de VGG op afroep beschikbaar. Alle Groninger gemeenten nemen via een bestuurder deel in de stuurgroep, en ook de gedeputeerde en de twee Waterschappen. VGG is op afstand volgend.

7. Landelijk gebied.

- * Natuur en Landschap (ter voorbereiding bestuurlijk overleg/excursie pho RW/MEM 16 oktober 2019);
- * vermindering lichtemissie melkveehouderijen (i.s.m. LTO Noord en Natuur- en Milieufederatie);
- * deelname aan Programma natuur en Landelijk Gebied (ambtelijk en bestuurlijk vanuit VGG);
- * verbinding gelegd tussen VGG-trekkers stikstofproblematiek en provincie Groningen.

8. Cultureel Erfgoed en Recreatie.

- * ambtelijk wordt op Opgave Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap (ERL) gevolgd en bijgewoond;
- * vanuit de VGG is deelgenomen aan de tweedaagse excursie van het Bouwheerschap.

9. Financiën.

- * op 3 oktober is er een gecombineerd portefeuillehouderoverleg Financiën en Sociaal Domein over de tekorten op het sociaal domein, sluitende meerjarenbegrotingen in relatie tot provinciaal toezicht georganiseerd en wordt hierover met de provincie het gesprek gevoerd. Vanuit ambtelijke zijde wordt meegedacht over de gemeentelijke lobby op het sociaal domein.

5. Samenvattend en vooruitblikkend.

Door de vermindering van het aantal gemeenten, is het aantal portefeuillehouders ook afgenomen. De VGG-portefeuillehouderoverleggen kenmerken zich nu door meer tijd te nemen om zowel de inhoud als ook de strategische lijnen te bespreken. Voor het inhoudelijke deel wordt door de VGG, naast de collegiale inbreng vanuit de VNG, steeds meer een beroep gedaan op ambtelijke inzet vanuit de Groninger gemeenten. Op deze wijze wordt ook de verbinding op onderwerpen tussen bestuurders en ambtelijke werkgroepen versterkt.

Dit geschiedt ook met de ambtelijke inbreng voor de VNG-commissieleden: ook hier worden per onderwerp een aantal ambtenaren ingeschakeld voor inhoudelijke advisering, waarbij vanuit de VGG de VNG-commissieleden op strategisch en bestuurlijke punten worden geannoteerd.

De "haal- en breng-functie" van de VNG-commissieleden kan binnen de VGG-portefeuillehouderoverleggen meer uitgebouwd worden, met name om strategische lijnen uit te zetten en waar mogelijk een gezamenlijk standpunt in te nemen. Dit kan publicitair dan ook meer aandacht krijgen en is een item voor de lobby 2020.

Het samenwerken met maatschappelijke partnerorganisaties verloopt naar wens: inhoudelijke afstemming en planning van bijeenkomsten gebeurt in goed overleg. Daarbij zal de VGG steeds blijven kijken, ter voorkoming van bestuurlijke dubbelingen en drukte en ter versterking van samenwerking op de inhoud, waar VGG-bijeenkomsten aangesloten kunnen worden bij gelijksoortige overleggen of waar overleggen onderdeel uit kunnen maken van VGG-bijeenkomsten.

6. Nawoord.

Een boeiend en vernieuwend was 2019 voor zowel de VGG als voor de Groninger gemeenten. Nieuwe leden in het DB VGG, in VNG-commissies, in de samenstelling van portefeuillehouderoverleggen, themabijeenkomsten, nieuwe raden en colleges in de heringedeelde gemeenten en een nieuw provinciebestuur.

Er liggen genoeg bovengemeentelijke opgaven om gezamenlijk mee aan de slag te gaan, waarbij de VGG met haar kennis- en informatiedeling, het bevorderen van de onderlinge samenwerking en verbinding van gemeenten met maatschappelijke partners een duidelijke en nadrukkelijke rol in kan en wil spelen.